

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Verlofvormen en inhoudingen tijdens verlof op grond van de WAZ

CvA-notitie

januari 2008

Eerder hebben wij een notitie gemaakt over de verschillende verlofvormen van de WAZ. Maar wat betekent het opnemen van dat verlof voor het pensioen, de werknemersverzekeringen en de ziektekostenverzekering? Hieronder een overzicht waarbij wij op de volgende punten ingaan

- [1. Pensioenopbouw](#)
- [2. Premieafdracht pensioen](#)
- [3. Afdracht ANW-premie/AAOP-premie en VUT-fondsbijdrage](#)
- [4. Premieafdracht werknemersverzekeringen](#)
- [5. Afdracht nominale ziektekostenpremie voor basis- en aanvullende verzekeringen](#)
- [6. Afdracht inkomensafhankelijke ziektekostenbijdrage](#)

U vindt bij elk item een onderscheid tussen (gedeeltelijk) betaald en onbetaald verlof. Tevens is opgenomen in welke wet- of regelgeving dit geregeld is.

Bovendien hebben wij alles samengevat in een schematisch overzicht waar u snel kunt zien wat wanneer van toepassing is (zie de link onderaan).

1. Pensioenopbouw

Geregeld in: ABP Pensioenreglement

AKP (= ABP Keuzepensioen)

Voor het opbouwen van ouderdoms- en nabestaandenpensioen (AKP) tijdens een verlofperiode maakt het ABP Pensioenreglement onderscheid tussen:

- betaald en onbetaald verlof zonder levensloopuitkering
- verlof *met* levensloopuitkering

Betaald of onbetaald verlof zonder levensloopuitkering

Als een medewerker vanwege verlof zijn inkomen niet of niet geheel krijgt (bijvoorbeeld bij ouderschapsverlof of kortdurend zorgverlof) vindt de pensioenopbouw plaats alsof er geen sprake van verlof is (artikel 3:4 ABP Pensioenreglement). De medewerker blijft dus ongewijzigd pensioen opbouwen.

Verlof met levensloopuitkering

- Als de opname van het levenslooptegoed hoger of gelijk is aan 70% van het inkomen dat zou zijn genoten als de ambtenaar niet met verlof was gegaan, wordt de pensioenopbouw gebaseerd op het reguliere inkomen (100% opbouw dus). Dit is alleen in het eerste jaar. Daarna stopt de opbouw. De medewerker heeft dan wel de keuze om nog op te bouwen op basis van een individueel vastgestelde premie. Dit blijkt uit artikel 3.4 van het ABP Pensioenreglement.
- Bij een betaling uit het levenslooptegoed van minder dan 70% van het inkomen dat zou zijn genoten als de ambtenaar niet met verlof was gegaan, is de opbouw gelijk aan de levensloopuitkering. Ook in deze situatie geldt dat na één jaar de medewerker kan kiezen voor voortzetting van pensioenopbouw op basis van een individuele premie.

Samenloop (gedeeltelijk) betaald verlof met levensloopuitkering

De medewerker die gedeeltelijk betaald verlof met aanvulling uit de levensloop opneemt, bouwt voor 100% pensioen op. De medewerker ontvangt zijn inkomen immers niet in zijn geheel waardoor de pensioenopbouw plaatsvindt alsof er geen sprake is van verlof (artikel 3:4 ABP Pensioenreglement).

2. Premieafdracht pensioen

Geregeld in: Pensioenovereenkomst, ABP Pensioenreglement, CAR-UWO.

Voor het afdragen van de premies van ouderdoms- en nabestaandenpensioen (AKP) tijdens een verlofperiode maakt het ABP Pensioenreglement onderscheid tussen:

- (gedeeltelijk) betaald verlof
- onbetaald verlof zowel met als zonder financiering uit de levensloop

(Gedeeltelijk) betaald verlof

Zoals bij pensioenopbouw beschreven, blijft de opbouw van het pensioen ongewijzigd. De afdracht door de werkgever aan het ABP en het verhaal van 30% van de pensioenpremie op de medewerker blijft ook ongewijzigd. De premieafdracht van de medewerker blijft dus

gebaseerd op zijn inkomen alsof er geen sprake is van verlof en wordt dus *niet* naar evenredigheid van de doorbetaling van de bezoldiging verminderd.

Onbetaald verlof

Als een medewerker onbetaald verlof opneemt (ongeacht of het wordt gefinancierd door levenloop) voor een periode korter dan drie maanden dan blijft de premieafdracht ongewijzigd (gelijk aan situatie bij (gedeeltelijk) betaald verlof). De werkgever betaalt dus 70% van de premie en de werknemer 30% (voor de FPU-premie geldt 50%-50%).

Als iemand onbetaald verlof wil opnemen voor langer dan drie maanden en dit niet financiert uit het levenslooptegoed, dan is er geen inkomen. Toch moeten de volledige pensioenpremies (zowel het werkgevers- als het werknemersdeel) worden afgedragen. Immers, de medewerker is nog altijd medewerker en daardoor deelnemer van het ABP. Daarom bouwt hij pensioen op en moet er ook premie worden betaald. Dit blijkt uit het pensioenreglement van het ABP. De premies kunnen zowel vooraf als achteraf verrekend worden.

De CAR-UWO (artikel 6:10, vierde lid CAR) regelt dat als het verlof langer dan drie maanden duurt, de afdracht volledig voor rekening van de medewerker komt. De werkgever verhaalt dus alles op de medewerker.

Als de medewerker het verlof financiert met levenloop dan stopt de pensioenopbouw na één jaar. De medewerker kan ervoor kiezen om de opbouw voort te zetten. Hij betaalt dan zelf de volledige individuele premie. Financiert de medewerker het onbetaalde verlof niet met levenloop dan loopt de pensioenopbouw ook na één jaar door op basis van de doorsneepremie van het ABP. De medewerker betaalt de volledige premie zelf.

3. Afdracht ANW-premie/AAOP-premie en VUT-fondsbijdrage

Geregeld in: ABP Pensioenreglement

Voor de pensioenvormen ANW, AAOP (arbeidsongeschiktheidspensioen) en FPU (VUT-fondsbijdrage) vindt geen opbouw plaats. Er moet wel premie worden afgedragen. Met die premie worden de uitkeringen gefinancierd van (ex)-deelnemers van het ABP die recht hebben op die uitkering. Hieraan kunnen de premiebetalers geen rechten ontfemen.

(Gedeeltelijk) betaald verlof

Voor het afdragen van de premies geldt dat er moet worden uitgegaan van de situatie alsof er geen verlof is.

Onbetaald verlof

Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen wel of geen opname uit levensloop. Als het verlof korter is dan drie maanden dan blijft de verdeling werkgever-medewerker ongewijzigd. Duurt het verlof langer dan drie maanden dan betaalt de medewerker de gehele premie (ook het werkgeversdeel) vanaf de eerste verlofdag. Omdat er bij onbetaald verlof in principe geen sprake is van inkomen (tenzij er tegoe wordt opgenomen uit levensloop), moeten werkgever en medewerker van tevoren afspraken maken over de betaling van de premies.

Ook als het verlof langer dan één jaar duurt moeten de premies worden doorbetaald. Deze moeten worden betaald, omdat het zogenaamde omslaggefinancierde en risicofinancierde regelingen zijn (de premie wordt niet betaald voor eigen opbouw maar voor anderen die recht hebben op de uitkering). De medewerker blijft de gehele premie betalen.

4. Premieafdracht werknemersverzekeringen

Geregeld in: WW, WIA, WAO en ZW

De werknemersverzekeringen verzekeren medewerkers tegen inkomensverlies als zij werkloos, ziek of arbeidsongeschikt worden. In Nederland kennen wij de volgende werknemersverzekeringen:

WW, WIA, WAO (deze is vervallen en vervangen door de WIA, maar geldt nog wel voor diegenen die recht op WAO hebben) en ZW.

De premiegrondslag voor de premies werknemersverzekeringen is het premieloon (zie artikel 16 Wet financiering sociale verzekeringen).

Een medewerker is verzekerd voor werknemersverzekeringen als er sprake is van een echte of fictieve dienstbetrekking. Volgens de Belastingdienst heeft een echte dienstbetrekking de volgende kenmerken:

- De medewerker heeft zich verplicht om enige tijd arbeid te verrichten.
- De werkgever is verplicht om de medewerker voor arbeid loon te betalen.
- Tussen de werkgever en de medewerker bestaat een gezagsverhouding.

De fictieve dienstbetrekkingen zijn limitatief opgesomd in de hiervoor genoemde wetten.

Vrijwilligers van de gemeentebandweer, wethouders en raadsleden hebben geen echte of fictieve dienstbetrekking voor de werknemersverzekeringen. Dus zij zijn hier ook niet voor verzekerd.

(Gedeeltelijk) betaald verlof

Bij (gedeeltelijk) betaald verlof vindt de inhouding van premies werknemersverzekeringen plaats over het feitelijk doorbetaalde salaris, het premieloon is de grondslag voor berekening van de premies.

Als iemand bijvoorbeeld kortdurend zorgverlof opneemt, geldt dat inhouding plaatsvindt over dat deel dat doorbetaald wordt. Bij kortdurend zorgverlof betekent dit dat er over 50% premie wordt berekend en ingehouden, omdat de helft wordt doorbetaald.

Onbetaald verlof onder meer voor levensloop

Omdat premies verschuldigd zijn over het feitelijk doorbetaalde salaris vindt er bij onbetaald verlof geen inhouding plaats. Over de opname van het levenslooptegood zijn ook geen premies werknemersverzekeringen verschuldigd. Er zijn wel premies verschuldigd over de levenslooppinleg.

5. Afdracht nominale ziektekostenpremie voor basis- en aanvullende verzekeringen

Geregeld in: artikel 7:25b CAR, de Zorgverzekeringswet en de verzekeringsvoorwaarden van IZA

Per 1 januari 2006 is het nieuwe ziektekostenstelsel ingevoerd. Dit betekent dat elke volwassen Nederlander een nominale ziektekostenpremie aan de ziektekostenverzekeraar van zijn keuze betaalt. Als medewerkers verzekerd zijn bij het IZA zorgt de werkgever voor de afdracht van deze nominale premie.

De premies voor de basis- en/of de aanvullende verzekering van IZA worden door de werkgever ingehouden op het netto inkomen van de medewerker. Dit betekent dat de premies worden ingehouden op hetgeen feitelijk wordt uitbetaald. Als de medewerker met (gedeeltelijk) betaald verlof gaat, worden deze premies dus ook ingehouden op het lager uitbetaalde inkomen.

De medewerker kan bezwaar aantekenen tegen het inhouden van deze nominale ziektekostenpremie via de werkgever op het inkomen. De medewerker moet dan rechtstreeks de premie betalen aan het IZA. Als de premie-inning niet via het salaris of automatische incasso loopt, maar bijvoorbeeld via een acceptgiro dan brengt het IZA een toeslag in rekening in verband met administratieve kosten.

Als de netto bezoldiging lager is dan de som van de af te dragen premies (bijvoorbeeld bij kleine deeltijders) of als de medewerker bezwaar heeft gemaakt tegen inning via het salaris hoeft de werkgever de premies niet in te houden op het salaris. De premie moet echter wel op een andere wijze betaald worden. Dit kan bijvoorbeeld via automatische incasso of via een

acceptgiro. Medewerkers kunnen op het IZA-aanmeldingsformulier aankruisen dat hun salaris niet toereikend is of dat zij bezwaar maken tegen inning via het salaris.

Bovenstaande betekent dus ook dat als de medewerker onbetaald verlof geniet, de medewerker zelf zorg moet dragen voor het afdragen van de premies. De werkgever zit hier dan niet tussen. Er is immers geen netto inkomen waarop de werkgever de premie kan inhouden. De medewerker moet die premie dan direct voldoen aan het IZA.

Als de medewerker verzekerd, is bij een andere zorgverzekeraar dan het IZA, loopt de afdracht van de nominale ziektekostenpremie altijd buiten de werkgever om.

6. Afdracht inkomensafhankelijke ziektekostenbijdrage

Geregeld in: de Zorgverzekeringswet

Iedere verzekeringsplichtige is een inkomensafhankelijke ziektekostenbijdrage verschuldigd op grond van artikel 41 van de Zorgverzekeringswet. Deze bijdrage wordt geheven over het zogenaamde bijdrage-inkomen (artikel 42 en 43 van de Zorgverzekeringswet).

Artikel 46 van de Zorgverzekeringswet regelt dat de werkgever verplicht is om de inkomensafhankelijke ziektekostenbijdrage te vergoeden aan de medewerker. De medewerker moet over die vergoeding wel loonbelasting betalen.

(Gedeeltelijk) betaald verlof

Bij (gedeeltelijk) betaald verlof is de inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over het feitelijk doorbetaalde bijdrage-inkomen.

Onbetaald verlof onder meer voor levensloop

Omdat de bijdrage verschuldigd is over het feitelijk doorbetaalde bijdrage-inkomen vindt er bij onbetaald verlof geen inhouding plaats. Over de levenslooppuitkering is de inkomensafhankelijke bijdrage wel verschuldigd. Deze is bij de inleg op de levenslooprekening immers niet ingehouden.